

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”

INSERTII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
Pe un an . 520 Lei
Pe 1/2 an . 260 Lei
Pe 1/4 an . 130 Lei

2 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
DIRECTOR: ION MONTANI.

2 Lei ex.

Jocul cursului leului

— Câteva observațiuni —

Arad, 5 Iulie.

Fluctuațiunile cursului leului pe piețele streine formează în momentul de față, subiectul de predilecție al ziarelor. Din tot ceea ce s'a scris, — și s'a scris enorm de mult, în ziare, publicațiuni periodice, reviste de specialitate și broșuri — asupra acestui subiect, publicul a rămas cu impresia că ne aflăm în fața unui mister de nepătruns. Această completă confuziune se datorează faptului că majoritatea opiniilor exprimate sunt sau de rea credință sau incompetente, iar restul, cele mai pretențioase, sunt unilaterale.

Drept este că sistemul convențional monetar, născocit acum câteva mii de ani în scopul de a ușura schimbul de mărfuri care înainte se făcea în natură, a ajuns astăzi la complicațiuni pe cari nici nu le-a visat măcar acela care a dăruit omenirii, odată cu prima monedă, pârghia progresului. Umanitatea întreagă este robită sistemului monetar, ale cărei legi — se pare — nimeni nu le mai poate stăpâni, tot așa cum nu se poate înfrânge legile naturii. Cunoașterea fenomenelor economice și financiare, cari derivă unele din altele, a devenit o știință și o artă în același timp, lăsând un mare loc liber cugetării și ingeniozității, prin căutarea unei mai drepte repartizări a folosului muncii oamenilor și bogățiilor pământului.

La aceste reflexiuni te îndreaptă priveliștea răsturnării totale a legilor financiare cari guvernează lumea, a smintelii acestei mașini imense care este regulatorul activității omeniei și în fața căreia au rămas dezarmați toți sociologii, economiștii și finanțarii. Boala este generală și toate țările au a se plânge de această mare pacoste a războiului care este nesiguranta monedei.

În toate țările se încearcă restabilirea echilibrului monetar prin măsuri extrase din însuși vechiul sistem care a dăinuit până azi, precum se caută cauzele în înseși lipsurile legilor cari îl guvernează. La noi, firește, guvernele au fost vinovate de scăderea leului. Nici nu se poate o mai patentă erezie decât de a căuta răul în acțiunile unui guvern, precum tot așa de mare este eroarea de a crede că un guvern, el singur, prin propriile sale puteri, poate remedia situația.

Răul se datorește unui complex de împrejurări și de cauze a căror origină este de căutat pe toate tărâmurile de activitate: producțiunea agricolă, industria, comerțul, exportul și importul, consumul, munca în general, nenumărate cauze, a căror examinare nu avem aci pretențiunea s'o facem și nici nu ne încumetăm, ca alții, să dăm o soluțiune.

Din punctul de vedere al mecanismului pur al mișcării financiare se poate face însă un rezumat limpede al situațiunii, — care ar fi, în parte, concludent. Numai simpla funcționare a acestui mecanism poate fi în parte corijată de un guvern și încă de acord cu banca de emisiune a hârtiei monedei.

Precum s'au desfășurat lucrurile în toate țările, toate remediile preconizate s'au redus la două soluțiuni. Una este ușurarea vieții economice prin „inflațiune”, adică prin emisiuni de monedă pe măsura nevoilor

și în afară de garanția acoperirii în aur. Cealaltă este „deflațiunea” care constă, în teorie, în reducerea quantumului de hârtie aflată în circulație spre a i-se reda valoarea, sistem care, în practică, se reduce la împiedicarea pur și simplu a „inflațiunii” prin menținerea stocului de monedă aflat în circulație.

Cu primul sistem, al inflațiunii, s'a făcut experiență, în Rusia, Germania și Polonia. Pe lângă că el produce perturbațiuni economice cari provoacă mizeria, el mai aruncă statul într'un fel de faliment, înfățișându-l ca un debitor de rea credință. Soluția aceasta duce neapărat la prăbușirea monedei prin devalorificare progresivă și la înlocuirea ei cu o nouă monedă, croită tot după vechiul calapod al acoperirii în aur. Finalul înseamnă, desigur, o refacere a economiei unei țări dar momentul acela al tranziției dela moneda devalorificată la cea nouă este penibil: pot izbucni mari frământări sociale, desechilibrarea prețurilor provocând criză pe care nu orice țară o poate suporta. Soluția aceasta a inflațiunii este deci a cazurilor desperate, este medicamentul eroic.

Rămâne soluțiunea deflațiunii sau a stabilizării quantumului de monedă aflată în circulație. Ea se lovește la început de marea dificultate a provocării lipsei de numerar întrucât valoarea leului nu poate fi stabilizată imediat: ea continuă a scădea și deci continuă încă un timp și necesitatea de a se spori treptat emisiunea.

Această dificultate provoacă criza economică și într-o astfel de criză ne găsim azi. Contrar sentențelor unor specialiști însă, este sigur că leul, așa depreciat cum e azi, are perspectivă să-și revină la vechea valoare. Bogăția țării și munca românească conține în ea însăși zestrea care constituie acoperirea pentru valoarea reală a leului, care este cea veche și nu cea aparentă de azi.

În tot cazul specula și manoperile interesatilor din finanța streină nu

au puterea de a împinge moneda noastră până la prăbușire.

Iar cât privește sistemul inflațiunii voite și al unei noi monede, e vreme orând pentru asemenea tratament desperat.

NOTE

Opera Română din Cluj

Arad, 5 Iulie.

Una dintre cele mai mari și mai neașteptate isprăvi românești — poate cea mai mare — în Ardealul descătușat, — a fost fără doar și poate Opera Română din Cluj...

Stăpânii de ieri s'au așteptat să vadă în noi niște darămatiori sălbatici, cari punem în sfârșit stăpânire pe pământul care a fost întoldeana al nostru, în numele forței și-a poftei de pradăciune.

În orașul magnaților truși, despotici și risipitori, unde ura împotriva noastră era și este o moștenire seculară, ca un răspuns disprețului lor neputincios și acru, s'a alcătuit de-odată ca prin minune Opera Română.

Cei cari ne credeau incapabili de-a conduce; cei ce visau la vremelnicia stăpânirii românești pe aceste meleaguri, au ramas uluiți și descurajați.

Alte instituții au venit, pe rând, să afirme, alături de Opera Română, extraordinara noastră vitalitate.

Publicul românesc și cel minoritar au făcut la Opera Română de-acolo cunoștință cu artiști și artiște române, cari ar putea fi mândria oricărui națiu... De-acolo au plecat artiști cari în scurtă vreme au cucerit faimă mondială.

Aceasta Opera Română care are în serviciul ei pe-un Popovici Bajreuth, pe-un Constantin Pavel, pe-un Jean Borbescu etc., va da din 7 Iulie până în 13 Iulie reprezentații în orașul nostru.

Aceste reprezentații sunt un adevărat eveniment artistic pentru Aradul iubitor de artă.

Salutăm cu tot entuziasmul aceste reprezentații cari vor fi o afirmare mai mult a Geniului Românesc, aici în acest frumos oraș de graniță dornic de artă și cultură românească. (X)

Pregătiri în vederea legii de unificare administrativă

Se anunță oficial: în vederea pregătirii măsurilor de luat pentru aplicarea legii de organizare și unificare administrativă care va fi votată la începutul viitoarei sesiuni legislative, Ministerul de interne a desemnat un număr de inspectori generali administrativi cari vor lucra rând pe rând cu toți prefecții din Basarabia, Ardeal și Bucovina, pentru adunarea datelor și-a materialului necesar acestei pregătiri.

În acest scop vor avea loc mai multe conferințe generale administrative cu prefecții acestor provincii.

În preajma conferinței dela Praga

— Va fi un mare eveniment politic —

Arad, 5 Iulie.

Dacă la Paris, Londra și Berlin acum se pune la cale deslegarea definitivă a marilor probleme de pacificare a continentului, la Praga va avea loc în 11 Iulie un eveniment politic de ceaiași importanță.

Ochii tuturor popoarelor din Europa se îndreaptă cu înfrigurare spre capitala Cehoslovaciei și presa apuseană aduce zilnic mari articole asupra seriei de chestiuni ce trebuie să fie discutate și soluționate în conferința micii antante.

Astfel de chestiuni sânt: schimbarea de regim în Franța și în Anglia, noua fază a problemei reparațiunilor și schimbarea de atitudine ce se observă atât din partea francezilor, cât și din partea Americii și Angliei față de imperiul sovietic.

Ziarul „Tribuna” din Praga, crede, că mâinile țărilor cari alcătuiesc mica antantă vor fi deslegate în multe chestiuni și vor rămâne strâns unite pentru viitor numai în ce privește pe unguri. În cele mai multe din problemele continentale, în relațiile lor intime cu celelalte state, puterile din mica antantă își vor rezerva o mână liberă. Problema capitală care va domina desbaterile va fi cea rusească. Și numitul ziar crede că Cehoslovacia are toate speranțele să cadă la un acord perfect cu toate aliatele sale.

Nu este o problemă de mai puțină importanță nici asanarea economică a Ungariei. Rostul firesc al micii antante este pacificarea, nu numai în senz politic, ci și într'un înțeles economic. Forțele armate ale micii antante sânt atât de considerabile, că în cazul unui eventual conflict armat Ungaria este paralizată din primul moment chiar. Dar Europa centrală nu poate să rămâie la infinit o tabără armată — și piedecile date trebuie înlăturate cu un ceas mai curând, căci numai așa va putea să se limpezească atmosfera. Unul din mijloacele cele mai efective ale pacificării, este, firește, colaborarea economică, printr-o haosul economic naște conflictele — și apoi nici nu este în interesul micii antante o ruină economică completă a Ungariei.

România, care este statul relativ cel mai consolidat în cadrele micii antante și care n'are de luptat în hotarele sale etnice omogene cu dificultăți de neînvinș, va merge la Praga conștient de forțele sale și

ferm decisă să slujească intereselor păcii. Dar demnitatea ei va cere fără doar și poate o clasificare cinstită și o precizare definitivă de atitudine în toate chestiunile ce privesc deopotrivă interesele ei și ale aliaților.

Este interesant să înregistrăm la vale câteva voci de presă din diverse tabere, pentruca cititorii noștri să-și facă o idee de atmosfera în care este așteptat marele eveniment politic.

Un glas rău intenționat

Este glasul ziarului *Rude Pravo*, care scrie: Spiritul micii antante, care s'a înghetbat în locul monarhiei austro-ungare nu se deosebește mult de spiritul vechiu al fostei monarhii. Mica-antantă însă, nu e în stare să îndeplinească misiunea, care ar justifica existența ei. Asta o silește să-și caute cărări de apropiere spre Ungaria și Austria. Ea încearcă să reînființeze sub altă formă unitate de stat a formațiunii dunărene de odinioară. Falimentul economic al Austriei și Ungariei este un bun pretext pentru ea, ca să atragă aceste țări în comunitatea economică unitară din centrul Europei și astfel ea speră să ridice un zăgaz în fața bolșevismului, Beneș face mari eforturi în direcția consolidării, dar singurul rezultat al străduintelor sale este faptul, că Franța are un jandarm, înfrunghiat în mica antantă, în centrul Europei. Conferința dela Praga se va găsi față în față cu o situație internațională schimbată. După Anglia și Italia, acum și Franța e pe cale să recunoască sovietele și însuși Beneș, cu mica lui antantă, va fi nevoit în cele din urmă, postat la calcăul marilor puteri, să se apropie câine-cânește de soviete. Steaua politicii din Praga nu poate nici astăzi să facă altceva, decât să-și urmeze rotațiunea în jurul statelor mari. Odinioară marea stea a fost Viena, azi Parisul.

Ziarele germane din Boemia sânt tot atât de ostile conferinței iminente ca și citatul ziar comunist.

Forța micii antante.

Ziarul „*Ceske Slovo*” scrie cu multă căldură despre misiunea pacifică a micii

FOILETON

Grădina

Grădina-i cucerită de farmecele firii —
Copacii se înalță mai mândri către cer,
Plângându crengi se'ndoaie și tremură în aer
Caci viața își revărsă adâncul ei mister.

Și florile în umbră se luptă îngrozite,
Sălbătică iarbă — o mare — s'a întins,
N'a mai rămas o urmă, cărările-s pierdute,
Uitate, părăsite, căci moartea le-a cuprins.

Departă zace tristă porțița putrezită,
Iar gardul stă să cadă, acum e 'mbătrânit,
O floare, — un spin, o creangă, mai dincolo
tușișul.

Abia-i slujesc de cârjă ca unui greu rănit.

Agățătoare plante, cu ondulări de șarpe,
Imensă plasă aer într'una împletește
Și bolta se întinde tăcută 'ntunecoasă,
Sufletele de aur fantastic strălucesc.

De vremuri innegrită, cu brațe sfărâmate,
Dar plină de mândrie, privește 'nvingător
O statuă antică — simbolizând iubirea —
Durerea n'a simțit-o, căci n'a avut vre-un dor.

Fântâna nu mai curge ca'n vreme de-odinioară,
Fântâna nu mai spune de-o fată de'mprat...
Popoare mii de pasări cu pene colorate,
La sfat nu se adună, ca visele-au sburât.

Pe banca răcoroasă, pe banca solitară,
Nu mai găsești ghirlandă și mușchiul a crescut,
Cuvintele săpate de mâna adormită
Sub valurile vremii de mult au dispărut.

Pe malurile rupte o barcă priveghează,
Dar nimeni nu vine și lacul e sâcriu,
Lopetele așteaptă, iar lebedele albe
Azi nu'nfiară apa și totul e pustiu.

Plutește pretutindeni o adiere vagă —
O amintire stearsă din timpii 'ndepărtați —
Cu 'ncetul te 'nfășoară o ne'ntelesă teamă,
Imperdelăți sunt ochii, iar pașii 'ntârziăți.

Au fost pe-aci odată, îți mai aduci aminte?
Și răsăte și glume ce nu se mai sfârșeau,
Plutiri pe lacu-albastru în nopțile cu lună,
Când fremăta grădina și florile sopteau.

Și rătăcirile voite pe drumuri părăsite
Și cântecul și vorbe rostite tremurând
Cu ochii plini de lacrimi și mâini înfrigurate
Și sărutări de flăcări obrazii 'mpurpurând.

Dar rând pe rând pe toate le-a copleșit
uitarea,

S'au sters ca o păreră, azi sufletul mi-e gol,
Trec zilele aceleași... aducerile-aminte
Grăbite să alungă ca pasările'n stol.

AL. T. STAMATIAD

Puiul

Sandi, să ascuți pe mămica!

Într-o primăvară, o prepețiță aproape moartă de oboseală, — că venea de departe, tocmai din Africa, — s'a lăsat din sbor într'un lan verde de grâu, la marginea unui lăstar. După ce s'a odihnit vre-o câteva zile, a început să adune betigașe, foi uscate, pae și fire de fân și și-a făcut un cuib pe un moșoroiu de pământ, mai sus, ca să nu i-l innee ploile; pe urmă, șapte zile de-a rândul a ouat câte un ou, în tot șapte ouă mici ca niște cofeturi și a început să le clocească. Ai văzut cum stă găina pe ouă? Așa sta și ea, doar că ea în loc să stea în cotet, sta afară în grâu; și ploua, ploua de vârsă, și ea nu se mișca, ca nu cumva să pătrundă o picătură de ploaie la ouă. După trei săptămâni, i-au eșit niște pui draguți, nu goi ca puii de vrăbii, ci îmbrăcați cu puf galben ca puii de găină, dar mici, par'că erau gogoși de mătăso, și au început să umble prin grâu după mâncare. Prepețița prindea câte o furnică, ori câte o lacuță, le-o firimețea în bucațele mici și ei, pic! pic! pic! cu cioculețele lor, o mâncau numai decât. Și erau frumoși, cuminiți și ascultători; se plimbau prin prejurul mamei lor și când îi striga: pit-palac! repede veneau lângă ea. Odată prin Iunie, când au venit țărani să secere grâul, al mai mic dintre pui n'a alergat repede la chemarea mămă-si, și cum nu știa să sboare, haț! l-a prins un flăcău sub căciulă. Ce frică a pățit, când s'a simțit strâns în palma flăcăului, numai el a știut;

îi bătea inima ca ceasornicul meu din buzunar; dar a avut noroc de un țăran bătrân, care s'a rugat pentru el:

— Lasă-l jos, mă Marine, că e păcat de el, moare. Nu-l vezi că de-abia e căt luleau.

Când s'a văzut scăpat, fuga speriat la prepețiță să-i spună ce-a pățit. Ea l-a luat, l-a mângâiat și i-a spus:

— Vezi ce va fi să zică să nu mă ascuți? Când te-ți face mare, o să faci cum ai vrea tu, dar acum, că ești mic, să nu ești niciodată din vorba mea, că poți să pățești și mai rău.

Și așa trăiau acolo liniștiți și fericți. Din seceratul grâului și din ridicarea snopilor se scuturase pe miriște o groază de boabe cu care se hrăneau și măcar că nu era vre-o apă prin apropiere, nu suferau de sete, că beau diminețată picături de rouă de pe firele de earbă. Ziua, când era căldură mare, stău la umbră în lăstar; după amiază, când se potolea vîpă, eșeau cu toți pe miriște; iar în nopțile răcoroase se adunau grămadă ca sub un cort, sub aripile ocrotitoare ale prepețiței. Încet-încet puful de pe ei s'a schimbat în fulgi și în pene, și cu ajutorul mamei lor au început să sboare. Lecțiile de sbor se făceau diminețată spre răsăritul soarelui, când se îngăna ziua cu noaptea, și seara în amurg, căci ziua era primejdios din pricina ereților, care dădeau târcoale deasupra miriștei.

Mama lor îi așeza la rând și îi întreba: „Gata?” „Da”, răspundeau ei. „Una, două, trei!”. Și când zicea „trei”, frrr!

Vânzare acceptă Bourne și Co.
în magazinul său de mașini de cusut „SINGER”. Să cere să știe românește.

**Ocaziune de vară
14 zile!**

Crep eponge metrul Lei 75
(40 colorii)
Crep ala marocain metrul .. Lei 56
Crep cu ciucuri admirabil metrul Lei 62

Eponguri, grenadine, haine pentru costume de dame și domni, covercoaturi etc. considerabil reduse!

Frații Deutsch
Arad, Palatul Minorităților.

Singurul cotidian românesc în vestul țării „TRIBUNA NOUĂ” :: aduce cele mai proaspete știri din țară și din lumea întreagă.

Correspondent
perfect în limba literară ROMÂNĂ, cu praxă de birou și de afaceri comerciale de 15 ani, vorbește și scrie limba germană și maghiară, caută post de încredere. — Adresa la Administrația ziarului.

Var proaspăt
sosit numai acum de Vata de jos, cement de portland, cărăbuni de lemn de prima calitate și articoli de clădit, se capătă mai ieftin la mine

SAMUEL RUBAȘ Arad, Piața Catedralei 14

O cassă de fier
(wertheimiană)
ori alt sistem, folosită, căutam spre imediată cumpărare. — Administrația „Tribuna Nouă”, Arad.

I. MÜLLER și FIUL
văpșește, curățește chimic, uscat. În spălătoria mea cu aburi se curăță ori ce albitură până ce ajunge de :: culoarea zăpezii. ::

FABRICA: Str. Cuza Vodă 40-42. :: **SUCURSALE:** Str. Brătianu 11, Cal. Bănatului 13

Sfoară, Saci, Musamale, (Ponieve) Funii, Manila.
In mod deosebit atrag atențiunea onoratului public, că de acum ne-am estins și asupra

Telefon Nr. 956.

Cordatic
cel mai distins
Autopneul!

Depositar la:
Intreprind. de Automobile și Comerț cu mașini
Arad, str. Vasile Alexandri 6

Miere de floare de acat, cumpără în ori ce cantitate Paul Erdős, prăvălie de coloniale din Arad, Piața Avram Iancu Nr. 3.

AGENTI se primesc cu procente mari, pentru vânzarea de mașini de cusut „SINGER”, plătibile în rate, în fiecare oraș mai de seamă din județele Arad și Hunedoara. ::

BOURNE & Co. Arad, Bul. Reg. Ferdinand 17

Vânzări ieftine de realități
în Arad, oraș, și suburbii, căși particulare și căși pentru familii, fiecare din ele cu locuințe de câte 3-6 camere imediat ocupabile. — Vii în podgoriile Aradului, mari dela 2 până la 10 jugăre cu aranjament complet. Mori cu aburi, mori cu gaz, în județele Arad și Timiș, de vânzare în condițiuni favorabile de plată. — Adresați-vă la:

Biuroul Albert Haasx,
Arad, Strada Românului Nr. 5.

Palais de Danse
aranjează în localul fostului BAR dela CHIOSC, în fiecare seară

PROGRAM SENZAȚIONAL!!
Parchetul stă la dispoziția familiilor distinse pentru a :: dansa ::
Mâncări calde și reci cu

prețurile regulate de restaurant!!
După teatru: cină, jur. Beuturi de bar, specialități de înghețată, lichouri, răcoritoare, șampanie cu paharul, cu prețuri neobișnuit de ieftine.

Deschis până dimineața la ora 3!!
Frații Karacsonyi, proprietari.

Case, Vii, Moșii
recomandă spre cumpărare **IOSIF HALMAI,** biuro de circulație Arad, str. Eminescu.

Răspândiți Tribuna Nouă!

antante și arată că nu este izolată și că este cea mai frumoasă garanție morală și fizică a unui viitor european mai senin. Alianța cehoslovacă este uitată și mai indicată astăzi de cât ori și când împotriva reacțiunii din Germania.

Ce spun Sârbii?
Vremie, Oficiul ministrului de externe, dl Nincici, scrie între altele: Cea mai importantă din problemele ce se vor desbata la Praga, va fi clarificarea raporturilor între aliați și al doilea rând atitudinea lor față de Rusia. Relațiile dintre țările micii antante, deoparte cu România, de altă parte cu Cehoslovacia, au fost discutate în timpul din urmă foarte des în opinia publică sârbească. România a luat anume o atitudine foarte lămurită în ce privește hotărârile ei basarabene și această

ARTISTICE - CULTURALE

Scriitori italieni — în traducere cehoslovacă.
Revista italiană „Delta” din Fiume anunță că scriitorul cehoslovac Bartos Vlcek lucrează la o vastă „antologie a prozatorilor și poezilor italieni”, prima în acest gen în Cehoslovacia.

Literatură Jugoslavă
Viitorul număr al revistei „Delta” va fi închinat literaturii jugoslave. Va apărea sub îngrijirea scriitorului italian Bruno Neri.

Revista „Năzuință.” (No. 2) cu următorul sumar:
Al. Popescu — Telega: Poema Cidului.
Radu C. Dumitrescu: Flanția da-acuma (versuri).
S. M. Marinescu: Clasicismul latin față de cel elenic.
George Voevidea Iulie: Rugăciune (versuri).
Ion Dongorozi: În refugiu.
Ștefan Bălcăști: Ah vine toamna (versuri).
Paul P. Papadopol: Incercările folklorice ale lui Delavrancea.
G. Boldea: Nămiază de Iuliu (versuri).
C. Stelian: Parait Cerna.
N. Popescu: Convorbiri științifice. Aspecte, Din lumea cărților, Revista revistelor. (Exemplarul 15 lei)

Improprietărea ofițerilor invalizi

— Deciziunea comitetului agrar —

Comitetul Agrar, luând în deliberare chestiunea improprietărei ofițerilor invalizi din întreaga țară a luat următoarele dispozițiuni, ce se aduc la cunoștința celor interesați în vederea valorificării drepturilor lor. Acestea ce trebuiesc depuse de ofițerii invalizi pentru a fi improprietați conform art. 85 al I și 45 din legea I. O. V. sunt următoarele:

1. Certificat din partea primăriei prin care se arată în ce comună domiciliază.
2. Certificat din partea consilierului agricol sau regiunea agricolă respectivă, prin care să se constate ce inventar agricol posedă și dacă s'au ocupat personal cu agricultura, înainte de război, sau după război precum și actualmente.

3. Certificat din partea percepției, cum

nele pășeste încet după ea. Se apropie grăbit și vânătorul. Uite-l: piciorul lui e aproape de ei, încât văd cum i se urcă o furnică pe călămbul cizmei. Vai! cum le bate inima. După câteva clipe, prepețița zboară ras cu pământul, la doi pași dela botul cânelui care o urmărește; vânătorul se depărtează strigând: „înapoi! înapoi!”. Nu poate trage de frică să nu-și impuste cânele; dar prepețița se prefăce așa de bine că e rănită, încât cânele vrea cu orice preț, s'o prindă; iar când socotește ea că e în afară de bătaia puștii, zboară repede spre lăstar.

În vremea asta, puțul al mai mare, în loc să stea nemiscat ca frații lui, după cum le poruncise măsă, zboară; vânătorul îi aude pârâitul storbului, se întoarce și trage. Era cam departe. O singură alica l-a ajuns la aripă. N'a picat, a putut sbura până în lăstar; dar acolo, de mișcarea aripei, osul — la început numai plesnit — s'a crăpat de tot, și puțul a căzut cu o aripă moartă. Vânătorul, cunoscând desimea lăstarului și văzând că a tras într'un puț, nu s'a luat după dansul, socotind că nu face truda de a-l căuta prin lăstar.

Aiași pui nu s'au mișcat din locul unde-i lăsează prepețița.

Ascultau în tăcere. Din când în când se auzeau pocnete de pușcă și glasul vânătorului strigând: „aportee!” Mai târziu, căruța s'a dipărât înspre vânător pe drumeagul lăstarului; încet-încet pocnetele și strigătele s'au pierdut, s'au stins, și în tăcerea serii care se lăsa, nu se mai auzea decât cântecul greierilor; iar când s'a înnoptat și răsărea luna despre Cornațel, au auzit deslușit, glasul

atitudine atrage cu ea necesitatea unei depline lămuriri a atitudinilor și din partea Serbiei și Cehoslovaciei

— În șirul chestiunilor ce se vor discuta la Praga, va fi pusă de sigur și participarea micii-antante la conferința interaliată dela Londra, unde dupăcum se știe se vor soluționa și datoriile interaliatate. Va fi pusă apoi din nou la punct politica Ungariei și Bulgariei, problema relațiilor cu Austria și în sfârșit aceea a relațiilor cu Polonia.

Noi, orcâte voci pesimiste s'ar auzi, așteptăm cu încredere importantul eveniment.

Revista „Ramuri-Drum-Drept” (Nrii 12-13) cu următorul sumar:
N. Iorga: Poeziile d-lui Eftimiu.
Ștefan Bălcăști: Și de-aia cimitirul-i mai mare decât satul (versuri).
N. Iorga: Gheorghe Lazăr (teatru).
Marcel Romanescu: Slove pe o troiță.
Al. Iacobescu: Spre alte lumi.
P. P. S.: Romanță.
V. Cârloga: Într'un birou. (Prețul unui exemplar 5 lei.)

La Librăria „Concordia” din localitate a sosit un foarte interesant număr de cărți nou apărute. Atragem atenția publicului cititor și mai ales tineretului școlar care-și începe vacanța.

Improprietărea scriitorilor români
„Societatea Scriitorilor Români” n'a părăsit ideea improprietării scriitorilor. Comitetul trecut a trimis în acest sens un memoriu parlamentarilor colegi pentru a aduce în Parlament acest desiderat al Soc. S. R. Societatea are făgăduiala că în viitoarea sesiune parlamentară se va aduce și această chestiune.

Sezătorile S. S. R.
În luna Septembrie Societatea Scriitorilor Români va da o serie de sezători literare în nordul Ardealului și în Bucovina. Echipele pentru aceste sezători au fost alcătuite deja. Cheltuielile se acopăr dintr'o subvenție dată, în acest scop, de către Ministerul Artelor.

1. Certificat din partea primăriei prin care se arată în ce comună domiciliază.
2. Certificat din partea consilierului agricol sau regiunea agricolă respectivă, prin care să se constate ce inventar agricol posedă și dacă s'au ocupat personal cu agricultura, înainte de război, sau după război precum și actualmente.

3. Certificat din partea percepției, cum

nele pășeste încet după ea. Se apropie grăbit și vânătorul. Uite-l: piciorul lui e aproape de ei, încât văd cum i se urcă o furnică pe călămbul cizmei. Vai! cum le bate inima. După câteva clipe, prepețița zboară ras cu pământul, la doi pași dela botul cânelui care o urmărește; vânătorul se depărtează strigând: „înapoi! înapoi!”. Nu poate trage de frică să nu-și impuste cânele; dar prepețița se prefăce așa de bine că e rănită, încât cânele vrea cu orice preț, s'o prindă; iar când socotește ea că e în afară de bătaia puștii, zboară repede spre lăstar.

În vremea asta, puțul al mai mare, în loc să stea nemiscat ca frații lui, după cum le poruncise măsă, zboară; vânătorul îi aude pârâitul storbului, se întoarce și trage. Era cam departe. O singură alica l-a ajuns la aripă. N'a picat, a putut sbura până în lăstar; dar acolo, de mișcarea aripei, osul — la început numai plesnit — s'a crăpat de tot, și puțul a căzut cu o aripă moartă. Vânătorul, cunoscând desimea lăstarului și văzând că a tras într'un puț, nu s'a luat după dansul, socotind că nu face truda de a-l căuta prin lăstar.

Aiași pui nu s'au mișcat din locul unde-i lăsează prepețița.

Ascultau în tăcere. Din când în când se auzeau pocnete de pușcă și glasul vânătorului strigând: „aportee!” Mai târziu, căruța s'a dipărât înspre vânător pe drumeagul lăstarului; încet-încet pocnetele și strigătele s'au pierdut, s'au stins, și în tăcerea serii care se lăsa, nu se mai auzea decât cântecul greierilor; iar când s'a înnoptat și răsărea luna despre Cornațel, au auzit deslușit, glasul

că nu posedă pământ personal sau perespectivă de moștenire, și în caz afirmativ, să specifică cât pământ posedă, sau are perspectivă de moștenire.

4. Biletul de invaliditate conform art. 45 I. O. V.

5. Declarațiune prin care se obligă a ocupa personal cu cultivarea lotului și că va stabili pe el.

Aceste acte, urmează a fi prezentate de ofițerii invalizi din vechiul Regat, Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș.

Ofițerii invalizi din Bucovina în așteptarea actelor de mai sus vor aduce certificatul de percepție respectivă prin care să se arate și ce pământ posedă soțiile petiționarilor, rîtici din Basarabia numai certificatul de pământul ce posedă personal.

Cereri de improprietărea sau complotările de acte, se vor adresa direct comitetului agrar, ministerului de agricultură și domenii, București.

Termenul de completare al actelor este până la 1 Septembrie 1924, data de la care urmează a se lua în judecată cererile de improprietărea ale ofițerilor invalizi, de către Comitetul Agrar.

Cereri de improprietărea ale interțerilor vizati mai sus, depuse după data fixată sau actele ce se vor depune postențiar se vor socoti ca tardive.

Cele mai sus arătate, se referă la ofițerii invalizi care au folosit sau folosesc în prezent în arendă numai vre-un lot oarecare, urmând ca și acestora să li se stabilească în mod definitiv, drepturile la improprietărea a tot câtră Comitetul Agrar, ca și pentru cei care nu au avut nici o porțiune de teren din provizoriu în folosință.

Obsesia persecuțiunii
Reputatul scriitor ungur Fr. Herzig (Franz Herzog) a scos de la cîră rînd o carte în care face apologia „tejeii ungurești”. Cartea asta se sîșește cu următorul pasagiu:

„Un popor, care are astfel de fii poame să cadă vremelnic, dar nu poate să piară. Un astfel de popor poate să fie crucificat și înmormântat, după cum s'a făcut aceluiași lucru și cu fiul lui Dumnezeu, dar nu-l pînă nimici dușmanii. Mai curînd ori mai tîrziu, va sosi ziua, când se va cutremura pămîntul și se va deschide și când națiunea eroică și va reînvia plină de mîrire din mormînt.”

Vor fi fost și vor fi ei vecinii noștri viteji, dar în afară de ei, nimeni în lume, asta întreagă nu vede, c'ar fi în prezența crucificați ori înmormântați și nu vede menea nici un dușman în preajma lor. Toți vecinii lor stau în fața Ungariei ca în fața patului unui bolnav și nu vor decât să-i dea remedii.

Înmormântați nu, dar reduși și ei la toate neamurile din lume la geografica etnică; — crucificați iarăși nu, și puși neputință de-a mai încălca alte propoaze.

Cartea scriitorului de origine svăbească e deci o apariție patologică mai mult și fost scrisă și ea sub obsesia persecuției dușmanilor închipuite.

mamei lor chemându-i din capul mîriște „Pitpalac! Pitpalac!”
Repede au sburat lîngă ea și au găsit: Ea i-a nimerat; lipsea unul.

— Unde e nenea?
— Nu știu, — a sburat.

Atunci prepețița desperată a început să-l strige tare, mai tare, ascultînd din toate părțile. Din lăstar i-a răspuns un glas stîmbe: „piu! piu!”

Cînd l-a găsit, cînd i-a văzut arînșit ruptă, a înțeles că era pierdut; dar s'gîndu-și ascuns durerea, ca să nu-l desnădăjduiască pe el...

D'atunci au început zilele triste pentru bietul puț; se uita cu ochii plîși cu frații lui se învățau la sbor dimineața seara; iar noaptea, cînd aliații dormeau, aripa mamei, el o întreba cu spaimă:

Mamă, nu e așa că o să mă fac bărbat? Nu e așa c'o să merg și eu să-mi arăt tătăi mari și răuri și marea?

— Da, mamă, răspundea prepețița lîndu-se să nu plîngă.

Și a trecut vara. Au venit țărani cu plugurile de au arat mîriștea, prepețița arătată cu puțul într'un lan de porumb, născut alături: dar peste cîtva vreme au venit oamenii de au cules porumbul, au zădărnici și au întors locul; atunci s'au mutat în niște pîrloage din marginea lăstarului.

În locul zilelor mari și frumoase, a venit zile mici și posomorâte, a început să cadă brumă și să se răcească frunza lăstarului. Pe inserate se vedeau rînduiri de țărzie sburînd în rasul pămîntului, o Pestă păcuri de alte păsări călătoare, iar în

Sfoară, Saci, Musamale, (Ponieve) Funii, Manila.
vânzării în detal

Telefon Nr. 956.

FRATII HACKER
mari comercianți de saci, funii, ponieve, sfoară, etc.

și-au mutat biuroul în colțul noului Palat Neuman Bul. Reg. Maria 9
atențiunea onoratului public, că de acum ne-am estins și asupra

INFORMAȚIUNI

Portretul Reginei Maria la Londra

Interviurile englezești vorbesc de portretul reginei Maria a României, care a fost expus la galeria de artă din Londra. Portretul e datorit pictorului Philip de Laszlo.

Criticii spun că portretul e foarte bun. Regina e pozată cu diadema și cu numerele de giuvaericele din țansa.

Primul ministru în Ardeal

Dr. I. Brătianu, primul ministru, însoțit de ministru Cipăianu, au sosit în Ardeal pentru a cerceta chipul în care s'a aplicat reforma agrară în județele din acel ținut.

Târgul de fete dela Găina

Întâmplându-se ca în anul acesta ziua Sântă-Petru să căză pe zi de Sâmbătă, uzul vechiu, târgul de fete dela Găina, care se ținea în proxima, ci în a doua duminică după Sânt-Petru, adică în 20 Iulie.

Pentru că escursia din anul acesta s'a făcut tot farmecul, recomand următorul program pentru trei zile:

Vineri, în 18 Iulie. Plecarea din Arad la Halmăgiu cu trenul la orele: 7-9, 11-4, 9 și 19-10 h. (accelerat). Ajunși în Halmăgiu peste 6 ore, acei carei doresc să aibă un pot procura în comunele învecinate: al și calăuză pentru dus și întors, pe 12 zile, costă ca 200 lei. Se poate ușor să se pedestru; pentru dame și domni mai multe recomand însă cal. Vineri noaptea dormim în Halmăgiu.

Sâmbătă. În fațtul zilei, pe la 4 ore, dim și după mai multe popasuri, la ora 6 am ajunge pe Găina. Noi suntem face asta în 5-6 ore, noi s'o facem în 9 ore poposind des la umbra prin poeni, pe 12 zile. După-amiază o vom petrece pe bule Găinei, în vremea călăuzile vor călăuzi pentru noaptea locurile de dormit. Sâmbătă noaptea vom dormi sub cerul stelelor. După-amiază o vom petrece pe bule Găinei, în vremea călăuzile vor călăuzi pentru noaptea locurile de dormit. Sâmbătă noaptea vom dormi sub cerul stelelor. După-amiază o vom petrece pe bule Găinei, în vremea călăuzile vor călăuzi pentru noaptea locurile de dormit.

Răspunsul conferinței ambasadorilor la nota germană

Depinde de Germania ca operațiile de control să înceteze la 30 Septembrie —

Paris, 4 (Rador). — Conferința ambasadorilor a sâblit în linii geale răspunsul ce-l va da la nota Germaniei în chestia controlului militar. Conferința ambasadorilor ia act că Germania se angajează să nu facă o obiecție privitoare la reluarea controlului la 20 Iulie, conform condițiilor formulate în mod anterior. Conferința ambasadorilor nu-și ia angajamentul de a termina tratările la 30 Septembrie, observând că depinde de Germania ca controlul să înceteze la această dată.

Berlin. — Herriot a numit pe ambasadorul Paul Boncour, președinte unei comisii speciale de investigații care va funcționa pe lângă misiunea militară prezidată de generalul Gort.

La nopțile friguroase se auzeau strigătele mizerabile, mergând toate în aceeași parte, în mizerie.

În imina bieteii prepeleite, era o luptă de viață. Ar fi vrut să se rupă în două: lătașe să plece cu copiii sănătoși care erau de frigul toamnei înainte, iar jumătate să rămăie cu puiul șchiolă care se agăța de ea cu disperare. Sufărăa dușmănoasă a vântului, pornită fără veste într-o zi, a rătat-o. Decât să-i moară toți puii, mai mult unul — și fără să se uite înapoi, a nu-i slăbească hotărârea, a sburat cu zdraveni pe când al rânit striga cu desăvârșire:

— „Nu mă lăsați! Nu mă lăsați!“ — A încercat să se târască după ei, dar putut și a rămas în loc, urmându-i cu ochii până au pierit în zărea desprinsă.

Peste trei zile toată preajma era împănată în haina albă și rece a ernei. După-amiază cu viscol, urmă un senin ca gheața, aducând cu dânsul un ger aprig. La marginea lăstarului un pui de preț, cu aripa ruptă, stă zgribulit de frig. După durerile grozave de până adinea, urmează acum o piroteală plăcută. În mîntea lui plumbă crâmpă de vedenie... Este... un cărâmb de cîsmă pe care se așază... aripă caldă a mamei. Se așază într-o parte și atrăpă, și pică mort. Degetele ghiareii împreunate ca pentru închinăciune.

Dr. ministru și suita a raniat în cortori și numai în caz de temperate s'ar fi adaptat în baracă. Pentru ziua de Sâmbătă fiecare să-și aducă mîncare și beutură: o oală pentru fieri ceaiul și cafea face servicii bune.

Duminică în 20 Iulie. va fi târgul și după amiază reînnoirea la Halmăgiu. Amatori pot să profite de ocazie și să viziteze apoi ghețarul dela Scărișoara, o minune a naturii, precum și mai adînc Muntii Apuseni. De aici încolo mergem pedestru, oprind un cal de mai multe persoane pentru bagaje.

Medicii ieșeni la congresul din Timișoara

Vor sosi de la Iași la congresul din Timișoara d-nii d-r C. Tanăscu cu d-na, Buzenchi cu d-na, dr. Balan cu d-na, dr. Ropăla, d-na dr. Argetoianu, d-na dr. Sevastios, d. dr. Akerman, d-ra dr. Akerman, d. dr. Zant, dr. Ergher. Medicii pleacă în frunte cu d. dr. C. Tanăscu, medic șef. al orașului.

O nouă școală de silvicultură în Ardeal

În comuna Gurghiu din Reghinul-Săseșc se va înființa în Septembrie — o școală de conducători silvici.

Vor fi primiți absolvenții a 4 clase de liceu.

Statul le va da toată întreținerea — fiind considerați ca bursieri.

O școală similară se va înființa la Caiuț în județul Bacău.

Reforma monetară în Polonia

Marca poloneză nu mai are curs legal. Dela 1 Iulie, nimeni nu mai e obligat s'o primească în plată.

Banca poloneză și sucursalele ei, continuă a schimba mărcile hârtie contra monnei, care este zlotul.

Marca poloneză e prima monedă decăzută, care-și pierde cursul legal.

Submarinele în serviciul contrabandei de alcool

Berlin, 4. — Se anunță din New-York că pilotul unor aeroplane care descură de-a supla fluviul Hudson, au descoperit, cu ajutorul fotografiei, niște submarine care navigau la o mică adîncime.

Departamentul marinei bănuiește că e vorba de submarine aparținând unei flote de contrabandă cu alcool, flota care operează în jurul New-Yorkului.

Aviz abonaților noștri.

Rugăm stăruitor pe onorații noștri, abonați, ca abonamentele să ne fie trimise pe adresa: „ADMINISTRAȚIA TRIBUNA NOUA“ (Căsuța postală No. 63. Arad.)

Tifos exantematic în Capitală

În capitală s'au ivit câteva cazuri de tifos exantematic.

Serviciul sanitar al primăriei a luat măsuri.

Comuniști arestați la Reșița

Siguranța de stat din Reșița, după cercetări îndelungate, a pus mîna pe firele unei organizații comuniste, cu ramificații foarte întinse. Până acum s'au făcut 14 arestări. Arestatii au fost înaintați Consiliului de război.

Chestiunea minorităților în Polonia

Varșovia, 4 (Rador). — Trei proiecte privitoare la drepturile limbii minorităților naționale în tribunale, școli și administrație, votate de consiliul de miniștri au fost depuse în parlament și discuția lor va începe azi.

Toate ziarele scot în relief importanța acestor proiecte. Acest „Rzeczpospolita“ remarcă că ziarul constituie un început pentru ameliorarea legăturilor dintre populațiile din Polonia. Ziarul subliniază marea importanță ce atribuie guvernul acestor proiecte, cari au fost puse la ordinea zilei imediat după reforma financiară. Ziua, în care a fost depus proiectul pentru tranșarea chestiunilor minoritare, scrie „Rzeczpospolita“ înseamnă o zi mare pentru dezvoltarea consolidării statului polonez.

Interes public

Firma vieneză „Unirea Branșei“ Masinelor Agricole în Austria“ are vreo sută pluguri de otel, sistem Sack, cu greutate de 72 kgr. de vânzare — transit Viena, de origine germană. Prețul unui plug este c. 350.000.— Cererile vor fi adresate direct la Camera Austro-Română pentru Comerț, Meserii și Industrie, Wien, Hofburg-Schweizerhof-Saulenstiege II. Stock.

Pădurile Clesurei

Întreprinderea, care are cu contract exploatarea acestor păduri, nu are capital. — Lucrul stagnează, muncitorii n'au ce mânca

(Dela redacția noastră din Timișoara.)

Timișoara, 5 Iulie.

Populația Clesurei este crescătoare de vite și muncitoare cu brațele, la întreprinderea acestui ținut muntos.

Creșterea vitelor devenind azi mai mult o povară decât un izvor de câștig, sătenii din preajma Orșovei, a Baziașului și a Moldovei-nou ar trăi exclusiv de pe urma lucrului în păduri. Ar trăi numai — fiindcă de fapt, nu poate trăi.

Exploatarea acestor păduri o are banca Serbo-Română, a cărei filială din Timișoara, fiind mai mult o povară pentru centrul din București, a trebuit să lichideze și să-și închiză porțile.

Cât de lipsită de capital este această bancă, se vede din faptul, că nu poate să-și pună în funcție nici măcar ferestrele dela Dreacova. Evident, atunci, că dacă întreprinderea nu poate să facă nici atîta lucru, despre exploatarea normală a pădurilor din Clesura nici nu poate fi vorba. Aceasta exploatarea bancii, întâi, bani mulți — ceea ce băncii îi lipsește; iar, în al doilea rând, oameni cu experiență — ceea ce nu găsim la Serbo-Română.

De pe urma acestei situații suferă, înainte de oricine, statul, fiindcă, nerealizând venite mari, întreprinderea nu poate plăti impozitele ce, de fapt, ar trebui să se plătească, dacă s'ar lucra. Aici nu e vorba de un bagatel, ci de exploatarea unui întreg complex de păduri, o afacere uriașă.

În al doilea rând — și asta e mai grav chiar — suferă populația Clesurei, în sânul căreia, din disperare, prinde toate curente și se ascultă toate vorbele.

Dacă statul ar face o anchetă, s'ar convinge despre faptul că este pagubit și ar resilia numădecat contractul actual.

În orice caz, enorma suprafață de păduri din Clesura nu se poate exploata fără capital și de către maeștrii de dans — fiindcă în actuala exploatare este amestecat și un fost maeștru de dans.

De Joi începînd se poate observa o deosebită agitație și frământare pe frumoasele granduri de tennis alături de malul Mureșului. Este concursul mare de tennis, organizat pe întreaga țară de către societatea de tennis și patinaj din Arad.

Arbitri serioși umblă de pe teren pe teren, urmă de pe o masă pe alta și de acolo dirigează fie frânzuște, fie pe o englezească foarte ciudată sau în ungurește concursurile, strigînd rezultatele obținute de către jucători. Numai românește nu auzi, — de multe ori chiar spre necazul jucătorilor români, cari sunt nevoiți, să hododogearcă foarte stricîc cuvintele ungurești, pe cari le-au învățat în mare pripă.

Dar jocurile încep, — și pe terenul prim se așază un „dublu mixt“. Se bate Arad cu București. Dl. Sangali cu D-soara Ștefănescu de adversari pe dl. Bohus cu D-na Obetho. Joc interesant și pasionat. Dl. Sangali are un joc sigur și rutinat, și o plasare calculată. Ca parteneră d-nșoara Ștefănescu are un joc interesant și frumos, dar cu un servaj mai slab. Ambii parează termină isteș deschis de dl. Bohus și jocul se termină în favoarea lor, obținînd un câștig superior, deși dl. Bohus a avut un joc frumos, tare și elegant.

Mai bună dispoziție am găsit pe un alt teren, unde juca dl. Krupensky cu dl. Banhidy. Humorul acestuia, chiar și în cele mai serioase situații și blajinul suras al lui Roneti Roman îți cad bine după ce ai asistat la un joc încordat, serios și enervant. Primul bate cu ușurință pe dl. Banhidy, un versat și isteș jucător al Aradului; al 2-lea după un match serios învinge pe tânărul Contacuzino al cărui joc elegant plin de avînt și forță și câteva mingi splendid așezate entuziasmează publicul numeros ce asistă la acest concurs.

Pe un alt grand se bate cu învîrșurare dl. Ștefănescu, un adevărat român din București, care nu se sfiește să exclaimă când supărat, când hazliu, deosebi după jocul trăgînat pe care l-a avut cu dl. Lupu R. eșind bătut mai mult de paciența și perseverența celui din urmă.

D-soara Goleșcu face antarnament cu maeștrul Aurică (admirabilul anterior venit din Capitală); să prepară pentru lupta ce va avea-o de dat Duminică pentru titlul de Șampion al Aradului.

Nu deloc pe un teren de concurs are loc matschul d-lui Avramescu și d-soara Timko cu dl. inginer Tancos și d-na Horowitz. Rezultatul mulțumitor, laude revin d-lui Avramescu pentru simț și jocul dezvoltat alături de un partener mai slab.

Între spectatori, este d. Dörner junior, un jucător de mare speranță. Stă liniștit și adună forțe pentru ca să răsbune mîine. Păcat însă că acest tinăr jucător are unele apucături lipsite de finețea ce trebuie să aibe un „vruș șampion“. Aci înțelegem săriturile bruște și nervozitatea sa mare care dă un aspect enervant publicului. D-na Fulop și dna Szell nu joacă azi. Ambele sunt cele mai bune jucătoare din Arad. Alături de ele stau dsoarele Anghel și M. Fodler.

Dintre jucătorii români lipsește d. Cioban un bun jucător care a luat frumoase premii în trecut. D. Mihailovici a fost învins de către d. Lupu, un jucător mai vechi și versat.

Primele rezultate mai principale ale concursului sunt următoarele.

Au eșit ca primii până Sâmbătă seara: La „Simplu doamnă“ au eșit ca primii d-nii Sangalli (București) Dr. Lupu (Arad) Rosetti (București).

La „Simplu doamnă“; Ana Szell, (Arad) Schloser, Ana Goleșcu (București).

Campionatul de tennis al orașului Arad

La „Dublu doamnă“: Sangalli-Rosetti, Bohus-Brandenburg; Dörner-Krupensky.

Conducătorii societății menționate mai sus, dl A. Hady, C. Szekely secondat de d-nii dr. Szell și alții fac tot posibilul, ca acest concurs să decurgă tot așa de frumos ca acele din trecuții ani.

Este regretabil numai, că publicul românesc nu se interesează de ajuns față de acest joc interesant și frumos, mai apoi că pe terenuri să vorbește prefăcut și nenatural în toate limbile străine, numai românește nu și în fine, că localul frumos, pavilionul societății de tennis și patinaj nu este așa de bine îngrijit cum ar trebui.

Reflexii...

Un domn, dr. L. L., venit încurînd dela Paris, și prin urmare fost spectator al jocurilor olimpice de football, ne-a relatat despre impresiile sale avute cu prilejul matchului România-Olanda. Se știe că Olanda ne-a bătut cu scorul foarte sever de 6:0. Acest domn ne-a spus, că auză înfrîngerii noastre a fost, mai ales, portarul Ströck (din Oradea-Mare), care n'a apărut nici mingile cele mai ușoare, — și că, în toată echipa României nimeni n'a jucat cu sullet, afară de Guga, Bonciucat și Tănzer. Ba din contră, s'ar putea zice că ceilalți vădit au contribuit la acest rezultat trist.

Iată deci, un exemplu eclatant, care din nou aduce pe tapet chestia naționalizării sportului. Noi, defapt avem foarte multe echipe în Ardeal, cari au numiri românești, — dar, dacă căutăm mai bine, aflăm că aceea echipă este compusă din jucători de altă naționalitate și că numai în conducere găsim câțiva români. Ei, așa nu o să avem nici odată sport românesc, — și va veni Olimpiada a IX-a, unde din nou vom fi bătuți, — pentru că ar fi iluzoric să pretendem dela jucătorii neoromâni ca să lupte pentru fala țării noastre.

Când echipa României, în drum spre Paris, trecea prin Budapesta, fostul sportoman timișorean, Carol Bedeus, a întâmpinat-o cu aceste cuvinte: „D-zeul unguirilor să vă aducă noroc, căci voi sunteți a doua echipă ungurească din Europa!“ Să mai amintesc altceva?

Ziarul budapestan „Nemzeti Sport“ vorbind de echipa noastră reprezentativă zice, că întreaga echipă e formată de „bravi băieți unguri ardeleni“, și abea este între ei vr'un român, care însă „nu mult face!“ — Va să zică, noi românii idee n'avem de football, — așa zic „vecinii noștri“, „binevoitori“.

Concluzia e foarte clară! Să creștem generații române pentru sportul universal, — să aducem antrenori din străinătate, — să facem cele mai mari sacrificii pentru propășirea rodnică a sportului românesc! Să lucrăm cu multă insistență, ca iubire față de sport, să pătrundă toate păturele românești, — ca nu peste mult, să ne putem mîndri cu un frumos public românesc pe arenele noastre! Numai și numai așa vom asigura viitoarele noastre izbânzi, cari vor veni cu siguranță!...

Ședința Com. Reg. Arad.

Vineri seara Com. Reg. a ținut o ședință pe arena „Gloria-CFR“, sub președinția d-lui dr. Avramescu. Iată cele mai importante decizii:

Serviciul telegrafic special al ziarului „Tribuna Nouă“

Ziua de 4 Iulie.

Conferința dela Budrea

Paris, 4. (Rador) — Ministrul de externe al Franței a declarat că programul privitor la invitarea stațiilor la conferința dela Londra angajează numai Anglia. În privința aceasta nu există nici un acord și Franța își păstrează întreaga libertate. Guvernele interesate vor putea să formuleze orice propunere, pe care o vor crede utilă.

Rolul delegaților americani

Londra, 4. — Cercurile politice sunt foarte optimiste în ce privește reușita conferinței interalite.

Se crede că unul din reprezentanții americani va lua președinția comisiei creditelor, post foarte important care îi va permite să influențeze și asupra comisiei de controlul veniturilor.

Cât despre împrumutul, ce se va acorda Germaniei, el va fi probabil suportat mai ales de Statele-Unite, căci nici Anglia care a subscris cea mai mare parte a împrumutului ungar, și cu atât mai puțin Franța, nu-și vor lua această sarcină.

Programul conferinței

Paris, 4. — „Havas“ publică că conferința dela Londra se va ocupa exclusiv cu aplicarea raportului experților excluzînd problemele de siguranță și datorii interalite.

Altă conferință la Washington

Berlin, 4. — Din New-York se anunță că conferințele ambasadorilor americani la Berlin, la cari au participat președintele Coolidge, generalul Dawes și al doilea expert american Young, au o deosebită importanță politică. În aceste consfătuiri nu este vorba numai de stabilirea modalităților participării Statelor-Unite la conferințele asupra exe-

cutărei planului Dawes, ci se discută și chestia dacă, ca urmare a conferinței din Londra, n'ar fi posibilă o întrunire a tuturor puterilor interesate în chestia reparațiilor la Washington. Este adevărat că America nu se va pronunța asupra intențiilor sale ulterioare decât după terminarea conferinței dela Londra.

Destinația împrumuturilor făcute în Anglia

Guvernul englez nu admite întrebarea „acestor împrumuturi pentru înarmări“.

Londra. — D. Ponsomby, subsecretar la afacerile străine, răspunzând la o întrebare dacă guvernul va uza de influența sa pentru a opri ca banii rezultați din împrumuturile făcute de statele străine în Anglia, să fie cheltuiți pentru cumpărături de armament, a declarat că îi privește pe împrumutătorii de diferite categorii să hotărască pentru ce scop dau împrumuturi statelor străine.

Intrucât guvernul poate avea vre-o influență în această chestiune, el nu va privi favorabil facerea unui împrumut în această țară, de către guvernele străine, pentru cumpărare de arme.

Amânarea Adunării Naționale ungare

Budapesta. — Adunarea Națională ungară a fost amînată la 1 Octombrie.

„RIGOLETO“ LA ARENA DE VARA

Luni (7) seara vor începe la Arena de Vară din Arad reprezentațiile Operii Române din Cluj — cu Rigoletto.

Nici un iubitor de artă nu va lipsi dela această reprezentație!

a) Matchul „Gloria-CFR.—AAC“ s'a anulat, pe baza unei declarațiuni a jucătorului Kenderessy (AAC), care a recunoscut că a indus în eroare pe arbitru. Acest match se va juca din nou, în decurs de 8 zile.

b) Memoriul Subcom. de Arbitrii, prezentat de referentul d. Titus Văteanu, s'a aprobat... cu rezerve! Anume: s'a primit noua comisie, precum și posibilitatea de-a esmite arbitru de grad inferior pentru matchuri de cl. I. (pe baza unor procese verbale). Dar s'a excepționat punctul, în care se cere, ca Com. Reg. să nu aibă cuvânt în chestiile disciplinare ale Subcom. de arbitrii. În privința asta secretarul regional, d-l Ferdinand, ne-a declarat, că Com. Reg. și în această privință va avea cea mai mare bunăvoință, dar în întregime nu poate admite, căci vine în contradicție cu statutele FSSR. Se crede însă, că arbitrii vor fi și așa satisfăcuți și că vor reîncepe activitatea. E. Ș.

Diverse

— Echipa aradană, care astăzi va juca contra reprezentativei Orăzii-Mari, este formată astfel: portar: Kiss, fundași: Husztig, Singer, halafi: Papp I., Palinkas, Weichelt în ajuți: Tisza, Vasvary, Romvary, Prosowszky, Auerl. Rezerve: Puskas, Gencsi, Furman, Partos și Kenderessy. Această compunere nu e cea mai norocoasă, căci, așa cugețăm noi, în locul lui Husztig ar fi mai bun Magori, iar în al lui Papp I. l-am pune pe Fuhrmann. Emularea începe diseară la ora 6 1/2.

— Recordul lumii în aruncarea discului este bătut. La Washington atletul Horthant a atins 48 m. 37. Până acum recordul a fost ținut tot de un american Taipale cu 48 m. 27.

Domnii ARBITRII DE FOOT-BALL sunt rugați să ia parte la convenirea extra-ordinară, ce se va ține Marți 8 Iulie seara la ora 9, în restaurantul Kanya.

tate dlui ministru de finanțe, care împreună cu d. ministru al industriei, va face un nou referat, în completarea celui prezentat ieri consiliului economic și referatul va fi supus aprobării consiliului economic superior și apoi consiliului de miniștri, pentruca apoi pe cale de decret regal — în baza jurnalului consiliului de miniștri — să fie dat publicității prin „Monitorul Oficial“ spre a intra în vigoare.

Toate pieile crude vor fi libere la export

Ministerul de finanțe s'a pronunțat pentru ridicarea prohibiției la export a pieilor crude, pentru a activa în chipul acesta operațiunile de export, care stagnează de câteva luni.

Până acum erau libere la export numai pieile crude ale animalelor sălbatice — și aceasta, motivat pe faptul că la noi nu s'a întemeiat până în prezent o industrie a pieilor fine, așa că ele nu puteau fi valorificate decât pe calea exportului.

De data aceasta inițiativa extinderii libertății la export asupra tuturor pieilor crude pornește de la ministerul de finanțe care, la un referat al ministerului de industrie prin care propunea să se declare libere la export pieile crude de mână, a răspuns cu invitația de a se propune libertatea de export a tuturor pieilor crude.

Se vor bucura, deci, de acest regim: pieile de vițel, de bou, bivoli, ied, capră cal și mână.

Taxe de participare la Târgul de Mostre din Cluj

Conform hotărârii luată de Uniunea industriștilor din Ardeal și Banat, spre a se constăta asupra

fixării taxelor de participare la târgul de mostre din Cluj.

După îndelungate discuțiuni s'a ajuns la hotărârea ca taxele să rămână tot cele vechi: 600, 400 și 300 lei metrul pătrat, numai că întru cât venitul din taxe ar depăși suma de 500 mii lei, o cotă aparte din surplus, cel mult 50 la sută se restituie în părți proporționale expunătorilor.

Cu această hotărâre participarea la târgul de mostre a întregii industrie ardelenice și bănățene e asigurată.

Activitatea comisiei speciale economice

Comisia specială economică, a acordat autorizația de funcționare sau de a-și sporii capitalul următoarelor întreprinderi industriale și banci din teritoriile alipite.

Hotel Dacia, soc. anon. din Satul-mare, se autoriza funcționarea.

„Banatul“ librărie, papărie, tipografie și compactorie, soc. pe acțiuni din Timișoara, se autoriza funcționarea.

„Fulger“, soc. anon., fabrică de lăcătușerie și măruri de tablă din Oradea-mare, se autoriza funcționarea.

Moara cilindrică cu vapori „Reform“, societate pe acțiuni din Jimbolia, se autoriza funcționarea și se aprobă sporul de capital.

Tipografia „Transilvaneana“ (fosta Nagy-vărad Naplo) se autoriza schimbarea firmei și se aprobă sporul de capital.

„Unirea“, institut de credit și economie, soc. pe acțiuni din Vad, se autoriza funcționarea și se aprobă sporul de capital.

Institutul de credit și economie „Gazdasági“, soc. anon. din Tinca, se autoriza funcționarea.

Casa de păstrare civilă, soc. pe acțiuni din Oradea-mare, se aprobă sporul de capital.

Casa de păstrare din Regiunea pădureașă, soc. anon. din Barolt, se autoriza funcționarea și se aprobă sporul de capital.

Banca Centrală Sucursala Arad

Bul. Regele Ferdinand I, Nr. 29 (casele proprii) primește spre fructifi-

care pe lângă un etalon (pro foarte avantajos, bani și preț zuni în valute stre (Dolari, franci, funți sterlingi). După asemenea depozite plăteș cerere dobânzile în valuta de tului, sau contravaloare în Le cursul zilei de ridicare.

Prin acest aparat modern, B Centrală voiește de o parte să as deponeților în valuta tare capi primit ca depozit, — iar de parte voiește să angajeze la pro tie națională, însemnatele sum valute streine, cari zac fără să a venit, — ascunse prin lăzile po rilor lor.

Devizele și valu

Rador. 5. Iulie.

Zürich: Deschiderea: Inchi

Berlin:	134.25	—	13
Amsterdam:	21150.	—	21150
New-York:	56050.	—	56050
Londra:	2428.	—	2428
Paris:	2840.	—	282
Milano:	2395.	—	238
Praga:	1640.	—	163
Budapesta:	67.50	—	6
Belgrad:	672.50	—	67
București:	220.	—	22
Varșovia:	109.	—	10
Viena:	7915.	—	791

București închiderea: Paris 1260, 1065, New York 246., Milano 1055, 4415, viena 3475, Praga 720, Budapeș Valute: Napoleon 895, leva 160, turcească 119, font englez 1040, franci 1280, franc elvețian 44.50, lira 10.30, 410, dinar 280, dolar 245., coroani triacă 37., coroană maghiară 32., col 740, Marca polonă 461.

Incasările de impozite indirecte

— O statistică a Ministerului de Finanțe —

Ministerul de finanțe comunică următoarele informațiuni asupra situației provizorie a încasărilor din impozitele indirecte pe primele 4 luni ale anului în curs, în comparație cu prevederile bugetare aferente:

Pentru lux și cifra de afaceri s'a încasat pe lunile Ianuarie, Februarie, Martie și Aprilie suma de lei 32542331 față de prevederile bugetare aferente acestor patru luni de lei 283.333,332 din care rezultă un plus de lei 42108999

Pentru spectacole s'a încasat pe lunile Ianuarie, Februarie, Martie și Aprilie suma de lei 29638 de mil 825 față de prevederile bugetare aferente acestor patru luni de lei 20.000,009 și din care rezultă un plus de lei 6.638,825

Pentru băuturi spirtoase și alcool denaturat s'a încasat pe lunile Ianuarie, Februarie, Martie și Aprilie suma de lei 462.027,387 față de prevederile bugetare aferente acestor 4 luni de lei 463.333,324 și din care rezultă un minus de lei 1.305,937.

Pentru zahăr și glucoza s'a încasat pe lunile Ianuarie, Februarie, Martie și Aprilie suma de lei 35.705,165 față de prevederile bugetare aferente acestor 4 luni de lei 25.000,000 și din care rezultă un plus de lei 10.075,165

Pentru produse petrolifere s'a in-

casat pe lunile Ianuarie, Februarie, Martie și Aprilie suma de lei 24017024 față de prevederile bugetare aferente acestor 4 luni de lei 30.000,000 și din care rezultă un minus de lei 5.082,076

Pentru electricitate și gaz de iluminat s'a încasat pe lunile Ianuarie, Februarie, Martie și Aprilie, suma de lei 7.191,839 față de prevederile bugetare aferente acestor 4 luni de lei 5.000.000 și din care rezultă un plus de lei 2.191,839.

Pentru diferite articole cari plătesc taxă de fond comunal s'a încasat pe lunile Ianuarie, Februarie, Martie și Aprilie suma de lei 15.967,347 față de prevederile bugetare aferente acestor 4 luni de lei 13.333,332 și din care rezultă un plus de lei 2.633,015.

Totalul încasărilor pe lunile Ianuarie, Februarie, Martie și Aprilie e de lei 900.888,918 față de prevederile bugetare aferente acestor 4 luni de lei 839.999,988 și din care rezultă un plus de lei 67.277,843 și un minus de lei 6.388,913.

Prin urmare există un plus peste prevederile bugetare de 60.888,930 lei.

Impozitul pe lux și cifra de afaceri a produs pe luna Aprilie 1924 suma de lei 104.041,892.

Economice.

Stabilirea noului regim vamal

— Ultimele lucrări ale comisiei superioare vamale —

S'a întrunit comisia superioară vamală sub prezidenția d-lui Dem. Gheorghiu secretar general al ministerului de finanțe, continuând lucrările în vederea stabilirii noului regim tarifar vamal.

Sedința a avut un caracter consultativ, ca și cea precedentă, participând la ea și reprezentanții industriilor interesate la taxarea articolelor care figurau pe ordinea de zi a comisiei.

S'a examinat situația produselor în ordinea următoare, prevăzută în legea vamală:

Capitolul fructelor (art. 234—248), fructe proaspete (lămâi, portocale, etc.); fructe uscate (curmale, stafide, roșcove, castane, nuci de cocos, măsline).

Art. 257—272: glucoza, zahărul, zahăr de candel, rahat, magiun, etc.

Art. 264—282: arbori, lemn, viță, doage, buți, butoaie.

Art. 283—288: articole de rotărie, vehicule.

Art. 289—294: tâmplărie gata și mobile.

Art. 295—297: articole de strungărie.

Art. 298—317 scule, mănere de scule, aparate din lemn, răchită, împletituri, trestie exotică, împletituri și mături din lemn, papură și trestie ordinară (ostrețe), împletituri de trestie, de pipirig, de pae capsule de pae, plută brută, plută lucrată, pâlării de pae.

Art. 452—454: celuloid și obiecte

de celuloid (piepteni, agrafe, mănere).

Art. 464—479: colofoniu, gudron, smoală, terebentină, uleiuri și esențe de terebentină, alois, mană și siminichie, opiu, rășine, gumă arabică, smirnă, tămâie, uleiuri, facile rășinoase, ceară de sigilat, etc.

Art. 563—574: bitumuri, asfalturi, lucrări de asfalt, petrol, benzină și derivate, catranuri minerale, parafină, cerezină, uleiuri minerale, ozocherită, vasilină, ceruială de orice culoare, precum și creme de ghet.

Art. 574—577: chihlibar și obiecte de chihlibar.

Comisiunea a luat act de cererile formulate de reprezentanții industriilor interesate la taxarea produselor de mai sus, cereri, care în genere conchid la sporirea actualelor tarife de import până la un procent de 20—30 ad-valorem.

Astfel s'a încheiat seria ședințelor consultative. Comisia se va întruni din nou spre a relua discuția asupra tarifarilor acelor articole, asupra cărora în ședințele anterioare s'a adunat materialul informativ necesar și spre a-și da avizul în ce privește tarifarile lor la import.

Cu aceasta se încheie lucrările comisiei superioare vamale pentru revizuirea actualului regim de tarife vamale. Tot materialul informativ adunat, cum și avizele pronunțate până acum de comisie vor fi înain-

Noutățile noastre în vestimentație și bluze le vindem până la 15 Iulie a. c. cu preț foarte redus

Iuliu Plesz

Magazin central pentru haine de ARAD, Str. Colonel Piri vis-a-vis cu intrarea din dos a te lui. Departament de măsurat sp

Atelierul fotografic BORNSTEIN

ARAD, Palatul Neumann

Fotografii artistice executate și fotografii măr

Locul de întâlnire al lumii de elită! Grădina „CENTRAL“

Restaurant și Bar! (Rador —1) Azi program nou! 5 Elizarov, Frații Bailey, Lilly Tiger, Jean mer, Bei Agg și încă 10 atracții.

Ciorapi și mănuși puteți cumpăra ori unde dar buni și ieftini numai la Ciorapi de dame în toate colorile dela 20 Lei în sus până la 135 Lei, ciorapia „Oseta“ în toate colorile 150 Lei.

LUDOVIC GOLDSTEIN

prăvălie de mo Arad, Str. Brătian

Prăvălie nouă!

„Casă de Ceasuri și Bijuterie“

Prăvălie nouă!

FEINER, Arad, Strada Brătianu 3.

Mare depozit de ceasornice bijuterii și obiecte de artă. :: Pentru brilante, aur și argint, plătim cele mai bune prețuri zilnice!

Tipografia „Aradul

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A. ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta)